

Open brief aan partijen – Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Geachte heer, mevrouw,

Sittard-Geleen is trots op haar geschiedenis, eigenheid en taal. Het lokale dialect (en de Limburgs streektaal) is méér dan een manier van spreken. Het is een levend stuk erfgoed dat mensen verbindt – van jong tot oud – en voor velen een dagelijks communicatiemiddel vormt dat bijdraagt aan de sociale samenhang in onze stad. Toch is het dialect nog te weinig zichtbaar in het publieke leven en in het gemeentebestuur. Dat kan én mag beter.

Taalbeleid werkt – gemeenten maken het verschil

De lokale dialecten maken deel uit van de Limburgse taal, die erkend is onder het Europees Handvest voor regionale talen en talen van minderheden. Onderzoek toont aan dat effectief taalbeleid werkt, zeker wanneer het gedragen wordt door gezinnen, onderwijs én overheden. Gemeenten spelen hierin een sleutelrol. Taalbeleid versterkt niet alleen onze culturele identiteit, maar draagt ook bij aan sociale cohesie en een sterkere lokale economie.

Van vrijwilligers naar structureel beleid met impact

Vrijwilligersorganisaties zoals de Veldeke Krènk Zitterd zetten zich al jarenlang in voor het behoud en de promotie van het lokale dialect. Maar om écht verschil te maken is een volgende stap nodig: van vrijwilligerswerk naar structureel gemeentebestuur. Uw partij kan die stap mogelijk maken.

Wij roepen u daarom op om aandacht voor het lokale dialect (en de Limburgse taal) op te nemen in uw verkiezingsprogramma voor 2026. Onderstaand enkele suggesties – geen uitputtende lijst, maar aanknopingspunten om samen verder te verkennen. Ook eigen ideeën van uw partij zijn uiteraard welkom en we denken graag met u mee over hun invulling. Daarnaast is de aanstelling van een taalambtenaar en de formalisering van taalbeleid in regelgeving essentieel voor de structurele verankering van de taal in onze samenleving.

Veurzitter
Ralph Schaeken

Secretaris / penningmeester
Patrick Werdens

WWW.VELDEKEZITTERD.NL

Email: veldekezitterd@gmail.com
Bank: NL85 RABO 0187621454
KvK: 40189958

Correspondentieadres
Christian Kisselsstraat 3
6131 BV Sittard
☎ 046 – 45 87 140

Mogelijke maatregelen om het lokale dialect (en ander Limburgs) te versterken:

1. Zichtbaarheid in de stad

- o Tweetalige straatnaamborden en bewegwijzering op meer plekken.
- o Culturele evenementen (deels) in het lokale dialect stimuleren via subsidies.

2. Gebruik van het lokale dialect in de gemeentelijke communicatie

- o Bordjes bij loketten: "Hie kèns te ouch Zittesj/Gelaens/Bors (Limburgs) kalle".
- o Tweetalige campagnes, informatievoorziening, websites en openbare signalering.

3. Ondersteuning in kinderopvang en onderwijs

- o Afspraken over het lokale dialect als voertaal in de kinderopvang.
- o Projecten en lesaanbod in het lokale dialect op scholen stimuleren.
- o Gratis taallessen voor nieuwkomers – als warm welkom in Sittard-Geleen.
- o Voorlichting aan ouders over de meerwaarde van het lokale dialect als thuis- en opvoedtaal.
- o Een lokaal geboortecadeau bij aangifte van geboorte.

4. Stimulering van het lokale dialect in de lokale media

- o Lokale omroepen en media ondersteunen bij lokaal dialect-talige content.

5. Verbinding in de raad

- o Een korte (gratis) introductiecursus lokaal dialect voor raadsleden – goed voor de onderlinge verbinding én een sterk signaal naar de stad.

Zitterd-Gelaen verbindj!

Samen kunnen we Sittard-Geleen nog beter verbinden via haar eigen taal. Wij gaan graag in gesprek met uw partij om deze of andere voorstellen verder uit te werken. Heeft u vragen, of wilt u een gesprek plannen? Neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Ralph Schaeken

voorzitter Veldeke Krènk Zitterd

Veurzitter
Ralph Schaeken

Secretaris / penningmeester
Patrick Werdens

WWW.VELDEKEZITTERD.NL

Email: veldekezitterd@gmail.com
Bank: NL85 RABO 0187621454
KvK: 40189958

Correspondentieadres
Christian Kisselsstraat 3
6131 BV Sittard
☎ 046 – 45 87 140

Aope breif aan pertieje – Gemeinteraadsverkeizinge 2026

Geachte heer, geachte mevrouw,

Zitterd-Gelaen is greutsj op häör historie, eigeheid en taal. 't Lokale dialek (en de Limburgse sjtreektaal) is meer es ein meneier van sjpraeke. 't Is ei laevend sjtök erfgoed waat luuj verbindj – van jónk tot awd – en veur vääle eine dageliks communicatiemiddel vórm, waat biedreeg aan de sociale samehank in ós sjtad. Toch is 't dialek nog te wenig zichbaar in 't publieke laeve en in 't gemeentebeleid.

Dat kènt én maag baeter.

Taalbeleid wirk – gemeintes make 't versjil

De lokale dialekte make deil oet van de Limburgse taal, die erkènd is ónger 't Europees Handvest veur regionale tale en tale van minderhede. Óngerzuik tuint aan dat effectief taalbeleid wirk, zeker es 't gedrage wurt door gezinne, óngerwies én euverheid. Gemeintes spele hie-in 'n sjleutelrol. Taalbeleid versjterk neit allein ós culturele identiteit, mer dreeg ouch bie aan sociale cohesie en ein sjterker lokaal economie.

Van vriewillegesj nao structureel beleid mit impact

Vriewillegesjorganisaties wie de Veldeke Krènk Zitterd zètte zich al jaorelank in veur 't behawd en de promotie van 't lokale dialek. Mer óm éch versjil te make is eine wiejere sjtap neudig: van vriewilligesjwerk nao sjtructureel gemeintelik taalbeleid. Eur partie kènt dae sjtap muigelik make.

Veer roupe uch daoróm op óm aandach veur 't lokale dialek (en de Limburgse taal) op te numme in eur verkeizingsprogram veur 2026. Hie ónger ein paar suggesties – gein oetpöttende lies, mer aanknuippunte óm same wiejer te verkènne. Eige ideje van eur partie zeen zeker ouch zeer wilkóm en veer dènke gaer mit uch mit euver hun invölling. Daonaeve is de aanstèlling van eine taalambtenaer en de formalisering van taalbeleid in regelgeving essentieel veur de structureel verankering van de taal in ós samelaeving.

Muigelikke maotregle óm 't lokale dialek (en 't Limburgs) te versjterke:

1. Zichbaarheid in de sjtad

- o Tweetalige straotnaamborde en bewaegwiezering op meer plaatsje.
- o Culturele evenemènte (deils) in 't lokale dialek sjtimmeleiere via subsidies.

2. Gebroek van 't lokale dialek in de gemeintelijke communicatie

- o Bördjes bie lokètte: "Hie kèns te ouch 't lokale dialek (Limburgs) kalle".
- o Tweetalige campagnes, informatieveurzening, websites en aopenbaar signalering.

3. Óngersjteuning in kènjelopvank en óngerwies

- o Aafspraakke euver 't lokaal dialek es lèstaal in de kènjelopvank.
- o Projekte en lèsaanbod in 't lokaal dialek op sjole sjtimmeleiere.
- o Gratis taallèsse veur nuuj inwonesj van Zitterd-Gelaen – es werm wilkóm in Zitterd-Gelaen.
- o Veurlighting aan awwesj euver de meerwaerd van 't lokale dialek es thoes- en opvoedtaal.
- o Ein lokaal gebäörtekado bie aangifte van gebäörte.

4. Sjtimmeleiering van de lokale dialekte in de lokale media

- o Lokaal ómrøpe en media óngersjteune bie lokale dialek-talige content.

5. Verbènjing in de raad

- o Eine korte (gratis) introductiecurus lokale dialek veur raodslede – goud veur de verbènjing óngerein én ein sjterk signaal nao de stad.

Zitterd-Gelaen verbindj!

Same kenne veer Zitterd-Gelaen nog baeter verbènje via häör eige taal. Veer gaon gaer in gesjprek mit eur partie óm dees en anger veurstèlle wiejer oet te wirke. Höb geer vraoge, of wilt geer ein aafspraak make? Nump dan gerös kóntak mit ós op.

Mit de vruntjelijke komplimènte,

Ralph Schaeken

veurzitter Veldeke Krènk Zitterd

Veurzitter
Ralph Schaeken

Secretaris / penningmeister
Patrick Werdens

WWW.VELDEKEZITTERD.NL

Email: veldekezitterd@gmail.com
Bank: NL85 RABO 0187621454
KvK: 40189958

Correspondentieadres
Christian Kisselsstraat 3
6131 BV Sittard
☎ 046 – 45 87 140